

**ქვე-პროექტი: თუშეთის (ფშაველი-აბანო-ომლო) საავტომობილო გზის
უსაფრთხოების ღონისძიებების ქვეპროექტი**

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

მსოფლიო ბანკი

რეგიონული განვითარების პროექტი (RDP)

თბილისი, საქართველო

2014

გარემოს დაცვითი სკრინინგი

პროექტი მოიცავს თელავის მუნიციპალიტეტის სოფლების ფშაველისა და ომალოს დამაკავშირებელ 72 კმ-იან გზაზე შერჩეული 8 პრობლემური მონაკვეთის რეაბილიტაციას, სარეაბილიტაციო მონაკვეთების სიგრძე მერყეობს 40 დან 125 მ-ის ფარგლებში. გზის პრობლემური მონაკვეთები განთავსებულია მდინარე სტორის მარჯვენა ჭალისზედა ტერასაზე ხელოვნურად შექმნილ თაროებზე, საპროექტო გზის არსებული მიმართულება უალტერნატივოა და დამატებითი ვარიანტები არ განიხილება. სარეაბილიტაციო გზა მდებარეობს თელავის მუნიციპალიტეტში იგი წარმოადგენს სოფლების, ფშაველისა და ომალოს (თუშეთის რეგიონის ადმინისტრაციული ცენტრი), დამაკავშირებელი გზას, ამის გარდა იგი პრაქტიკულად მაღალმთიანი რაიონის ერთადერთ დამაკავშირებელი გზას წარმოადგენს საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურასა და დასახლებული პუნქტებთან. გზას ასევე სტრატეგიული მნიშვნელობაც ენიჭება, რადგან იგი წარმოადგენს ქვეყნის ჩრდილოეთ საზღვართან მისასვლელ გზასაც. დღეისთვის არსებული გზის დაზიანებული საფარი ქმნის უგზოობის პრობლემას. რთულ მეტეოროლოგიური პირობების დროს მაღალმთიანი სოფელები მოწყვეტილია სასიცოცხლო გარემოს, წარმოადგენილი ქვეპროექტის განხორციელება კი ამ პრობლემის გადაწყვეტის მნიშვნელოვან პირობას წარმოადგენს, ის ასევე ძალზედ მნიშვნელოვანია თუშეთის მხარის განვითარებისა და აქ არსებული მიგრაციის პრობლემის შესამცირებლადაც. ამასთან აღნიშნული გზის რეაბილიტაცია მეტად მნიშვნელოვანია რეგიონში მცირე ბიზნესისა და ტურიზმის სფეროს გაფართოებისათვის. გზის აღდგენა რეაბილიტაცია თუშეთის რეგიონისათვის სოციალურ-ეკონომიკური ფონის გაუმჯობესების ერთ-ერთ წინაპირობას წარმოადგენს.

ქვეპროექტი მოიცავს:

ქვეპროექტის მიზანია სოფლების ფშაველისა და ომალოს დამაკავშირებელ 72 კმ-იან გზაზე შერჩეული 8 პრობლემური მონაკვეთის რეაბილიტაციას: 7 მონაკვეთზე მოეწყობა რკინა-ბეტონის ქვედა საყრდენი კედლები, ხოლო ერთ ადგილზე მოეწყობა რკინა-ბეტონის კონსტრუქციის აივანი.

ქვეპროექტის ფარგლებში მოხდება:

- გზის სავალი ნაწილის გაგანიერება ქვედა საყრდენი კედლის მოწყობით და მარჯვნივ (ტრასის მიმართულებით) კონსოლური კონსტრუქციის (აივნის) მოწყობის საშუალებით.

- ყრილის გასამაგრებლად მოეწყობა გაბიონები;
- სავალი ნაწილიდან წყლის არიდების მიზნით მოეწყობა კიუვეტები;
- კიუვეტების დასაცავად მოეწყობა 1მ-ის სიგანის კიუვეტის გარეთა ბერმები.

(ა) ზეგავლენის შეფასება

<p>აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზემოქმედება გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს აქვს მოკლე ვადაში მცირე ნეგატიური ზეგავლენა, ხოლო გრძელვადიანი პერსპექტივაში მოსალოდნელია დადებითი ზეგავლენა. ძირითადი ზეგავლენა გამოხატული იქნება მშენებლობის დროს, რაც მოიცავს ხელოვნური ნაგებობებისა და სავალი ნაწილის მოწყობას, მძიმე ტექნიკის მოძრაობას და ოპერირებას, მასალების მომარაგებას. აქედან გამომდინარე ზეგავლენა არის დროებითი და უმნიშვნელო (ხმაური, გამონაბოლქვი, სამშენებლო ნარჩენები, სატრანსპორტო საშუალებებზე დროებითი ხელმიუწვდომლობა და ა.შ)</p>
<p>რა არის პროექტის მნიშვნელოვანი სასარგებლო და არასასურველი ზეგავლენა გარემოზე</p>	<p>ქვე-პროექტს ადგილობრივი მოსახლეობისათვის ექნება გრძელვადიანი დადებითი სოციალური ზეგავლენა საცხოვრებელი და სატრანსპორტო პირობების გაუმჯობესებით. ის შეამცირებს არსებულ ნეგატიურ ზეგავლენას, როგორცაა რთულ მეტეოროლოგიურ პირობებში გზის უსაფრთხო გამოყენება. მოსალოდნელი ნეგატიური სოციალური ზეგავლენა სავარაუდოდ მოკლე ვადიანი იქნება და დაკავშირებული იქნება რთულ ლანდშაფტურ პირობებში საგზაო მოძრაობის შეფერხებასთან.</p>
<p>შესაძლებელია თუ არა რომ ქვეპროექტს რაიმე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ადგილობრივ თემსა და ზეგავლენის ქვეშ მყოფ პირებზე?</p>	<p>ფიზიკური გადაადგილება არ არის მოსალოდნელი. გრძელვადიანი სოციალური ზეგავლენა იქნება სარგებლიანი (ადგილობრივი მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება, უკეთესი, უსაფრთხო სატრანსპორტო პირობები და მგზავრობის გაუმჯობესებული შესაძლებლობა) ნეგატიური ზეგავლენა მოკლევადიანია და შეზღუდული სამშენებლო ადგილზე. ქვეპროექტის დიზაინის დროს ტრანსპორტის შეუფერხებლად მოძრაობის საკითხი გათვალისწინებულია. პროექტის განხორციელებისას საყრდენი კედლების მშენებლობის დროს (რაც მოიცავს ბეტონის კედლების მოწყობას გზის გვერდების გასამაგრებლად) გზის სავალი ნაწილის (რომლის სიგანე 5 დან 7 მეტრამდე მერყეობს) მნიშვნელოვანი შევიწროვება არ მოხდება, და შემხვედრი მიმართულებით მოძრავე მანქანებს თავისუფლად გადაადგილების საშუალება ექნებათ, ერთადერთი</p>

	<p>შედარებით პრობლემატური მონაკვეთი იქნება კმ 25+550-ის მიმდებარედ სადაც ხდება აივნის მოწყობა, კონსოლების ჩასმის პროცესში მოძრაობა შეიზღუდება მაქსიმუმ 2 საათით და მხოლოდ ერთი მანქანის გასავლელი ადგილი დარჩება, თუმცა ამ მონაკვეთს დასაწყისსა და დასასრულში გზას აქვს ეგრეთ წოდებული ჯიბეები რაც საშუალებას იძლევა ტრანსპორტის მოძრაობის სწორი მენეჯმენტის განხორციელების შემთხვევაში მინიმალური შეფერხება შეექმნას ტრანსპორტის გადაადგილებას.</p>
--	--

ბ. შემამსუბუქებელი ზომები

<p>რა ალტერნატივები იყო გათვალისწინებული ქვეპროექტის პროექტირებისათვის?</p>	<p>საპროექტო გზის არსებული მიმართულება გეგმაში უალტერნატივოა, ამიტომ მისი პრობლემური მონაკვეთების რეაბილიტაციისათვის დამატებითი ალტერნატიული ვარიანტები არ განიხილება. გარდა ამისა, ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციას, ამიტომ არ მოხდა ალტერნატივების ამოცანად დასახვა.</p>
<p>რა სახის შემამსუბუქებელი ზომებია შეთავაზებული?</p>	<p>სამშენებლო ფაზის მოსალოდნელი ნეგატიური ზეგავლენის შემსუბუქება მარტივად არის შესაძლებელი. კონტრაქტორი პასუხისმგებელია გაიტანოს სამშენებლო ნარჩენები ნებადართულ ადგილზე, გამოიყენოს მხოლოდ ლიცენზირებული კარიერებიდან მოპოვებული მასალა, მოახდინოს წყლის და ნიადაგის დაბინძურების პრევენცია. სათანადოდ დაგეგმოს სამუშაოები, რათა თავიდან აიცილოს მოსახლეობის სიმშვიდის დარღვევა (ხმაური, გამონახობა, მტვერი).</p>
<p>წინა პროექტებიდან მიღებული რა სახის გამოცდილების გაერთიანება მოხდა ქვე-პროექტის დაპროექტებისას?</p>	<p>მგვ-ს დიდი გამოცდილება აქვს სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული ქვე-პროექტების საშუალო და დიდ მასშტაბიანი გზების და ქუჩების რეაბილიტაციის განხორციელებაში. მსგავსი სხვა წინაპროექტების განხორციელებისას მიღებული გამოცდილებით, პროექტი ითვალისწინებს არამარტო გზის საფარის რეაბილიტაციას, არამედ ჩამდინარე წყლების, ღარების და გაბიონების, საყრდენი კედლების დამონტაჟებასაც, რომლებიც გაამყარებს გზის მდგრადობას და გაზრდის ექსპლუატაციის პერიოდს.</p>
<p>ქვე-პროექტის მომზადებისას იყვნენ თუ არა ჩართულნი დაინტერესებული თემები და იყო თუ არა მათი ინტერესები და ცოდნა სათანადოდ გათვალისწინებული?</p>	<p>ქვე-პროექტი შემუშავდა თელავის მუნიციპალიტეტის მიერ ზემოქმედების ქვეშ მყოფ თემებთან კონსულტაციის საფუძველზე.</p> <p>სარეაბილიტაციო სამუშაოების დაწყებამდე მგვ და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი, ორგანიზებას გაუწევს ადგილობრივ მოსახლეობასთან შეხვედრას.</p>

კლასიფიცირება

მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების (OP4.01) თანახმად პროექტი კლასიფიცირებულია ბ კატეგორიად და საჭიროებს მცირე მშენებლობის და სარეაბილიტაციო მოქმედებების გარემოსდაცვითი მართვის საკონტროლო ჩამონათვის დასრულებას.

სოციალური სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების ზომების სკრინინგის შესახებ	დიახ	არა
1 ინფორმაცია ქვეპროექტების ობიექტების მფლობელობის და კუთვნილების სტატუსის შესახებ არის ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი ვერდასრულდება ზემოხსენებულის მოპოვებამდე)	✓	
2 შეზღუდავს თუ არა პროექტი ხალხისათვის მათი ეკონომიკური რესურსების ხელმისაწვდომობას, როგორცაა მიწა, საძოვრები, წყლის რესურსები, კომუნალური სამსახურები ან სხვარესურსები, რომელზეც ისინი დამოკიდებულნი არიან?		✓
3 როექტის შედეგად მოსალოდნელია თუ არა ინდივიდების ანოჯახების განსახლება, ან არსებობს თუ არა მიწისშესყიდვის საჭიროება (სახელმწიფო ან კერძო, დროებით ან მუდმივად) მშენებლობისათვის?		✓
4 მოჰყვება თუ არა პროექტს შედეგად მოსავლის, ხეხილის და სამეურნეო ინფრა-სტრუქტურის (როგორცაა: ბედლები, ეზოს ტუალეტები და სამზარეულოები) დროებითი ან მუდმივი დაკარგვა?		✓
<p>თუკი ზემოხსენებულ რომელიმე კითხვაზე (გარდა შეკითხვისა 1) პასუხი არის “დიახ”, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას OP/BP 4.12 იძულებითი განსახლება და შემამსუბუქებელი ზომები უნდა განხორციელდეს ამ OP/BP 4.12 და განსახლების სპოლიტიკის წარჩინებული კომენტის შესაბამისად</p>		

ნაწილი A: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები			
ქვეყანა	საქართველო		
პროექტის და სახელეობა	რეგიონული განვითარების პროექტი		
ქვე-პროექტის დასახელება	თუშეთის (ფშაველი-აბანო-ომალო) საავტომობილო გზის უსაფრთხოების ღონისძიებები		
ქმედებების მოცულობა ქვე-პროექტის ფარგლებში	<p>ქვეპროექტის ფარგლებში საკვლევ ობიექტზე გამოყოფილი იქნა 9 პრობლემური მონაკვეთი, რომელთა პიკეტური მდებარეობაა:</p> <p>№1 - კმ 17+800, მონაკვეთის სიგრძეა 120მ; №2 - კმ 21+200, მონაკვეთის სიგრძეა 40მ; №3 - კმ 21+600, მონაკვეთის სიგრძეა, 50მ; №4 - კმ 22+700, მონაკვეთის სიგრძეა, 40მ; №5 - კმ 23+100, მონაკვეთის სიგრძეა, 125მ; №6 - კმ 23+300, მონაკვეთის სიგრძეა, 45მ; №7 - კმ 23+600, მონაკვეთის სიგრძეა, 60მ; №8 - კმ 25+550, მონაკვეთის სიგრძეა, 93მ.</p> <p>საერთო ჯამში აღდგენით სამუშაოები იწარმოებს 573 მ სიგრძის გზის მონაკვეთზე სადაც:</p> <p>17+800, სარეაბილიტაციო მონაკვეთი ემთხვევა არსებულ გზას, მოხდება ამორტიზირებული გზის სამოსის აღდგენა. მოეწყობა გაბიონის კედელი (გაბიონის ყუთი შეესებულ ქვით)</p> <p>კმ 21+200, კმ 21+600, კმ 22+700, კმ 23+100, კმ 23+300, კმ 23+600, მოხდება - სავალი ნაწილის გაგანიერება მარჯვნივ (ტრასის მიმართულებით) ქვედა საყრდენი კედლის მოწყობის საშუალებით. მოეწყობა კაპიტალური ტიპის საფარი, არმირებული ცემენტობეტონისაგან (22სმ-იანი არმატურით).</p> <p>კმ 25+550 მოხდება - სავალი ნაწილის გაგანიერება მარჯვნივ (ტრასის მიმართულებით) კონსოლური ტიპის (აივნის) რკინაბეტონის (ხისტი არმატურით, წყალგაუმტარი რკინაბეტონით კონსტრუქციის მოწყობის საშუალებით.</p>		
ინსტიტუციონალური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)	<p>ჯგუფის ხელმძღვანელი: აშმედ იაივიედა, ჯგუფის ხელმძღვანელის მოდაგილე: ქსიაოლან ვანგი</p>	<p>უსაფრთხოების სპეციალისტი: დარეჯან კაპანაძე</p>	
განხორციელების ორგანიზება (მსესხებელი)	<p>განმახორციელებელი ერთეული: მუნიციპალური განვითარების ფონდი</p>	<p>სამუშაოთა ზედამხედველი: ე/ს შპს "სტეგეტი" და შპს "ესტია"</p>	<p>სამუშაოთა კონტრაქტორი: შპს "გზამშენი 2005"</p>

ადგილმდებარეობის აღწერა	
ინსტიტუტის დასახელება, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი	თელავის მუნიციპალიტეტი
ინსტიტუტის მისამართი, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი	<p>ქალაქი თელავი, თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობა, ერეკლე მეორეს გამზირი #16. ტელ.: (0 350) 27 23 00; ელ.ფოსტა: biuroinfo@yahoo.com;</p> <p>ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილი მდებარეობს აღმოსავლეთ საქართველოში, კახეთის რეგიონში, თელავის მუნიციპალიტეტში.</p>
ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე (ოფიციალურად/არაოფიციალურად)	სახელმწიფო საკუთრება (საგზაო დეპარტამენტის დაქვემდებარებაში).
ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო	<p>საკვლევე ობიექტი მდებარეობს მდინარე სტორის ხეობაში, (კახეთის კავკასიონის სამხრეთ კალთა). საავტომობილო გზის ტრასის ზოლი მოიცავს მდ. სტორის მარჯვენა ჭალისზედა ტერასის ნაწილს, რომელიც ერწყმის მთიანი სისტემის ხევებით და ღარტაფებით დასერილ ფერდობებს. არსებული გზა რელიეფში ჩაწერილია და გადის ხელოვნურად შექმნილ თაროებზე.</p> <p>საპროექტო უბნების: კმ17+800, კმ21+200, კმ 21+600, კმ22+700, კმ23+100, კმ23+300, კმ23+600, კმ25+550 კმ 36+000 ამგები ძირითადი ქანები მიეკუთვნება კლდოვანი გრუნტების ნომენკლატურას. ტრასის ნაწილი გადის ვიწრო უარყოფითი ქანობის მქონე კლდოვან თაროზე.</p> <p>ტრასის მიმართულების ზოლი ძირითადად აგებულია ქვედა და შუა იურული კლდოვანი ქანებით-ასპიდური ფიქლებითა და იშვიათად ქვიშაქვების დასტებით. აღინიშნება აგრეთვე ბაიოსის პორფირული წყების გამოსავლები.ერთ-ერთ ასეთ უბანს წარმოადგენს აივნების მოსაწყობი 80მ-იანი სიგრძის ზოლი, რომელიც აგებულია ზემოაღნიშნული პორფირიტული წყების ნალექებით.</p> <p>კლიმატოლოგიური მონაცემების მიხედვით (ომალის მონაცემები) მიმდებარე ტერიტორიაზე ტრასის მიმართულების ზოლში ჰაერის საშუალო წლიური ტემპერატურაა +3,5°C. აბსოლიტური მინიმუმია -36°C, აბსოლიტური მაქსიმუმი +31°C. ნალექების წლიური რაოდენობაა 748 მმ. თოვლის საფარის წონაა 110კპა. თოვლის მუდმივი საფარის დღეთა რიცხვია 121. გრუნტების სეზონური გაყინვის ნორმატიული სიღრმე, მსხვილნატეხოვანი გრუნტისთვის შეადგენს 171სმ-ს. ქარის უდიდესი სიჩქარე 20 წელიწადში ერთხელ 18მ/წმ. გაბატონებული ქარების მიმართულებაა ჩრდილო და ჩრდილო-დასავლეთის.</p> <p>არსებული ტრასა მდებარეობს 9 ბალიან სეისმურობის ზონაში.</p>

<p>მასალების, მათ შორის ინერტული მასალისა და წყლის მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან</p>	<p>ქვიშა-ხრემის უახლოესი კარიერი მდებარეობს 60 კმ-ში.</p>
<p>კანონმდებლობა</p>	
<p>ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის ქმედებების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები</p>	<p>მსოფლიო ბანკის პოლიტიკისა და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის თანახმად ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც B კატეგორიის პროექტი.</p> <p>ქვე-პროექტი მიღებულია თელავის მუნიციპალიტეტის მიერ.</p> <p>საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს გარემოსდაცვით შეფასებას, დამტკიცებას ან ნებართვას. თუმცა ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) სამშენებლო მასალები შეძენილი უნდა იქნეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან; (ii) კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შეძენისა); (iii) კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს ასფალტის ქარხნის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, თუ ასფალტს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შეძენისა), ასევე, კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონალური წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში ბეტონის კვანძისთვის და შეათანხმოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, თუ ბეტონს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შეძენისა); (iv) მიწის სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ინერტული სამშენებლო ნარჩენები (მოჭრილი მიწა, სედიმენტები) განთავსების ადგილი კონტრაქტორის მიერ წერილობით უნდა შეთანხმდეს თელავის მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან; (v) სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე ურთიერთ დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე. <p>სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის (არსებობის შემთხვევაში), ასფალტის ქარხნის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვისა და ბეტონის კვანძის ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიშის გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმების ასლები თანდართული იქნება გარემოს დაცვის მართვის გეგმაზე, კონტრაქტორის შერჩევის შემდეგ.</p>

	დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.
საჯარო კონსულტაცია	
სად და როდის ჩატარდა/ჩატარდება საჯარო კონსულტაცია?	გარემოს დაცვის მართვის გეგმა განხილული იქნება ბენეფიციარ თემში სამუშაოების დაწყებამდე.
დანართები	
<p>დანართი 1: ფშავე-აბანო-ომალოს საავტომობილო გზის მდებარეობა</p> <p>დანართი 2: სარეაბილიტაციო მონაკვეთების მდებარეობა გეგმაზე კოორდინატებში</p> <p>დანართი 3: ფოტოები</p> <p>დანართი 4: საჯარო განხილვის ოქმი (მოგვიანებით იქნება წარმოდგენილი);</p> <p>დანართი 5: ლიცენზიები და ნებართვები (მოგვიანებით იქნება წარმოდგენილი).</p>	

ნაწილი B: ინფორმაცია გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების შესახებ

გარემოსდაცვითი/სოციალური სკრინინგი			
	ქმედება/საკითხი	სტატუსი	შემარბილებელი დონისძიებები
მოიცავს თუ არა ქვე-პროექტი რომელიმე მითითებულ ქმედებას/საკითხს?	A. გზის რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიA
	B. ახალი მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიA
	C. ნარჩენი წყლების გადამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიB
	D. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიC
	E. მიწის შექმენა ¹	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიD
	F. საშიში ან ტოქსიკური მასალები ²	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიE
	G. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიF
	H. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/ მენეჯმენტი	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიG
	I. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილიH

¹მიწის შესყიდვა მოიცავს ადამიანთა გადასახლებას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შელახვას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შექმნილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე, რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს) შექმნილ მიწაზე.

²ტოქსიკური/ საშიში მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი მასალებით: აზბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელები, ტყვიის შემცველი საღებავის მოშორება და ა.შ.

ნაწილი C: შემარბილებელი ღონისძიებები

ქმედებები	პარამეტრი	ზემოქმედების შემამცირებელი ღონისძიებები საკონტროლო ჩამონათვალი
<p>0. ზოგადი პირობები</p>	<p>ინფორმირება და უსაფრთხოება</p>	<p>(a) ინფორმაცია დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მიწოდებულია ადგილობრივი სამშენებლო და გარემოს დაცვის ინსპექციებისათვის და თემისათვის;</p> <p>(b) ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებულია დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მედიაში და / ან საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომ ადგილებში (სამუშაოების განხორციელების ადგილის ჩათვლით) შესაბამისი შეტყობინების განთავსების გზით;</p> <p>(c) გაცემულია მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა ნებართვა;</p> <p>(d) კონტრაქტორი აცხადებს ოფიციალურ თანხმობას, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველსაყოფად;</p> <p>(e) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში იქნება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხურათ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთათ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და ჩექმები);</p> <p>(f) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულირებები განთავსებული უნდა იქნეს შესაბამის მარკენებლებზე სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.</p>
<p>A. ზოგადი სარეაბილიტაციო და / ან სამშენებლო ქმედებები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<p>(a) ნგრევის შედეგად მიღებული ნამსხვრევების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ადგილზე და დანაშაულის წყლით მტვრის შესამცირებლად;</p> <p>(b) პნევმატური ბურღით ნგრევის პროცესში მტვრის წარმოქმნა და გავრცელება შეზღუდული უნდა იქნეს წყლით დანამვით და/ან მტვრის საწინააღმდეგო ეკრანების გამოყენებით;</p> <p>(c) ნანგრევების დაყრა არ უნდა მოხდეს მიმდებარე ტერიტორიებზე;</p> <p>(d) არ უნდა მოხდეს სამშენებლო ნარჩენების დაწვა;</p> <p>(e) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა;</p> <p>(f) სამშენებლო მასალები/ნარჩენები ტრანსპორტირების დროს უნდა იქნეს დაფარული/დატენიანებული მტვრის წარმოქმნის შემცირების მიზნით.</p>
	<p>ხმაური</p>	<p>(a) ხმაური უნდა შემცირდეს სამუშაოების განხორციელების დროითი ლიმიტების დაწესებით;</p> <p>(b) ოპერირებისას გენერატორების, ჰაერის კომპრესორებისა და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის საფარები დახურული უნდა იყოს, ამასთან დანადგარები მაქსიმალურად შორს უნდა განთავსდეს საცხოვრებელი ტერიტორიებიდან;</p> <p>(c) სატრანსპორტო საშუალებებმა უნდა იმოძრაონ წინასწარ შეთანხმებული მარშრუტით;</p> <p>(d) უნდა განისაზღვროს სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის მაქსიმალური ნებადართული სიჩქარე;</p> <p>(e) უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სატრანსპორტო საშუალებებისა და მანქანა დანადგარების სათანადო მოვლა და შესაბამისი ტექნიკური კონტროლი;</p> <p>(g) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა; გამოყენებული უნდა იქნეს მაცუჩები.</p>

	წყლის ხარისხი	<p>(a) კონტრაქტორს მოეთხოვება მოაწიოს მასალების დასაწყობების ადგილი, რომელიც დაცული უნდა იქნეს წარეცხვისაგან ძლიერი წვიმის ან დატბორვის დროს წყალგაუმტარი მასალით. გატარებული უნდა იქნეს სედიმენტების კონტროლის ღონისძიებები როგორცაა თივის შეკვრებისა და/ ან ლამის მესერის მოწყობა, რაც ხელს შეუშლის სედიმენტების სამშენებლო ტერიტორიიდან ჩარეცხვას ახლომდებარე წყლის ობიექტში.</p> <p>(b) მიწის სამუშაოებისა და ნიადაგისა და გრუნტის დროებითი დასაწყობების ადგილების მოწყობისას მინიმუმამდე უნდა იქნეს შემცირებული წარეცხვის საფრთხე;</p> <p>(c) მანქანა-დანადგარები და სატრანსპორტო საშუალებები უნდა შემოწმდეს რეგულარულად, რათა არ ხდებოდეს ზეთებისა და საწვავის დაღვრა. უნდა ხორციელდებოდეს მანქანა-დანადგარებისა და სატრანსპორტო საშუალებების სათანადო მოვლა, ისე რომ მინიმუმამდე იქნეს შემცირებული დაღვრების საფრთხე. სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება უნდა ხდებოდეს ყოველდღიურად სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტით. მანქანების სადგომი და შეკეთების ადგილები დაშორებული უნდა იქნეს წყლის ობიექტიდან მინიმუმ 50 მეტრით.</p> <p>(d) ზეთები, გამხსნელები და საწვავი შენახული უნდა იქნეს გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტით. სამშენებლო მოედანზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს დაღვრის შემთხვევაში შემკავებელი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი).</p> <p>(e) არ უნდა მოხდეს ცემენტის ან ბეტონის ნარჩენების ჩარეცხვა ნებისმიერ წყლის ობიექტში.</p>
	ნარჩენების მართვა	<p>(a) სამშენებლო საქმიანობიდან მოსალოდნელი ყველა მნიშვნელოვანი ტიპის ნარჩენისათვის გამოყოფილი უნდა იქნეს დროებითი და საბოლოო განთავსების ადგილები;</p> <p>(b) ინერტული სამშენებლო ნარჩენები გამოცალკევებული უნდა იქნეს სხვა ნარჩენებისგან (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). ინერტული სამშენებლო ნარჩენების უნდა განთავსდეს სპეციალურად გამოყოფილ ადგილას, ხოლო სხვა სახის ნარჩენები უნდა შეინახოს სპეციალურ კონტეინერებში;</p> <p>(c) უნდა იწარმოებოდეს და ინახებოდეს დოკუმენტაცია ნარჩენების საბოლოო განთავსების თაობაზე, რათა შესაძლებელი იყოს სათანადო მართვის დასაბუთება;</p> <p>(d) შესაძლებელია შესაბამისი ნარჩენების ხელახლა გამოყენება და რეციკლირება (გარდა აზბესტისა).</p>
	მასალების მიწოდება	<p>a) გამოყენებული უნდა იქნეს ინერტული მასალის არსებული კარიერები, რომლებზეც გაცემულია შესაბამისი ლიცენზია;</p> <p>b) ინერტული მასალის ახალი კარიერის ამოქმედების შემთხვევაში კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს შესაბამისი ლიცენზია;</p> <p>c) ინერტული მასალის კარიერი ან მისი გამოყენებული ნაწილი უნდა იქნეს აღდგენილი ან სათანადოდ დახურული თუ ლიცენზიის მოქმედების ვადა ამოწურულია ან ინერტული მასალის მოპოვება დასრულებულია;</p> <p>d) მასალების ტრანსპორტირება არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში.</p>
<p>H სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პიდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<p>ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორი უზრუნველყოფს, რომ სამშენებლო ტერიტორია შესაბამისად დაცულია და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს მაგრამ არ არის ლიმიტირებული შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ განთავსებული უნდა იქნეს მოძრაობის გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები. საზოგადოება გაფრთხილებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო სამიშროების შესახებ; ▪ უნდა ჩამოყალიბდეს მოძრაობის მართვის სისტემა და ჩატარდეს თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე შესვლასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. ფეხით მოსიარულეთათვის უნდა მოეწყოს უსაფრთხო გადასასვლელები იმ ადგილებში, სადაც მოძრაობს სამშენებლო ტექნიკა; ▪ სამუშაო საათები შესაბამისობაში უნდა იქნეს მოყვანილი ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან, მაგ: ინტენსიური გადაზიდვები არ უნდა განხორციელდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსიური მოძრაობის

პერიოდში ან მსხვილფეხა პირუტყვის გადაადგილების საათებში;

- ტრანსპორტის მოძრაობა უნდა იმართებოდეს დატრენინგებული თანამშრომლების მიერ;
- გზის რეაბილიტაციის სამუშაოების დროს უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხო მოსვლა მაღაზიებთან, საცხოვრებელ სახლებთან;
- სარემონტო სამუშაოების მიმდინარეობისას, თუკი შენობები არ იხურება საზოგადოებისათვის, ოფისის შენობებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებელ შენობებთან უსაფრთხო და უწყვეტი მისვლის უზრუნველყოფა;
- მოწყობილი უნდა იქნეს სიჩქარის შემზღუდავი ბარიერები და განთავსდეს შესაბამისი გამაფრთხილებელი ნიშნები (ვიწრო გზა) ადგილობრივ საპატრულო პოლიციასთან შეთანხმებით.

ნაწილი D: მონიტორინგის გეგმა

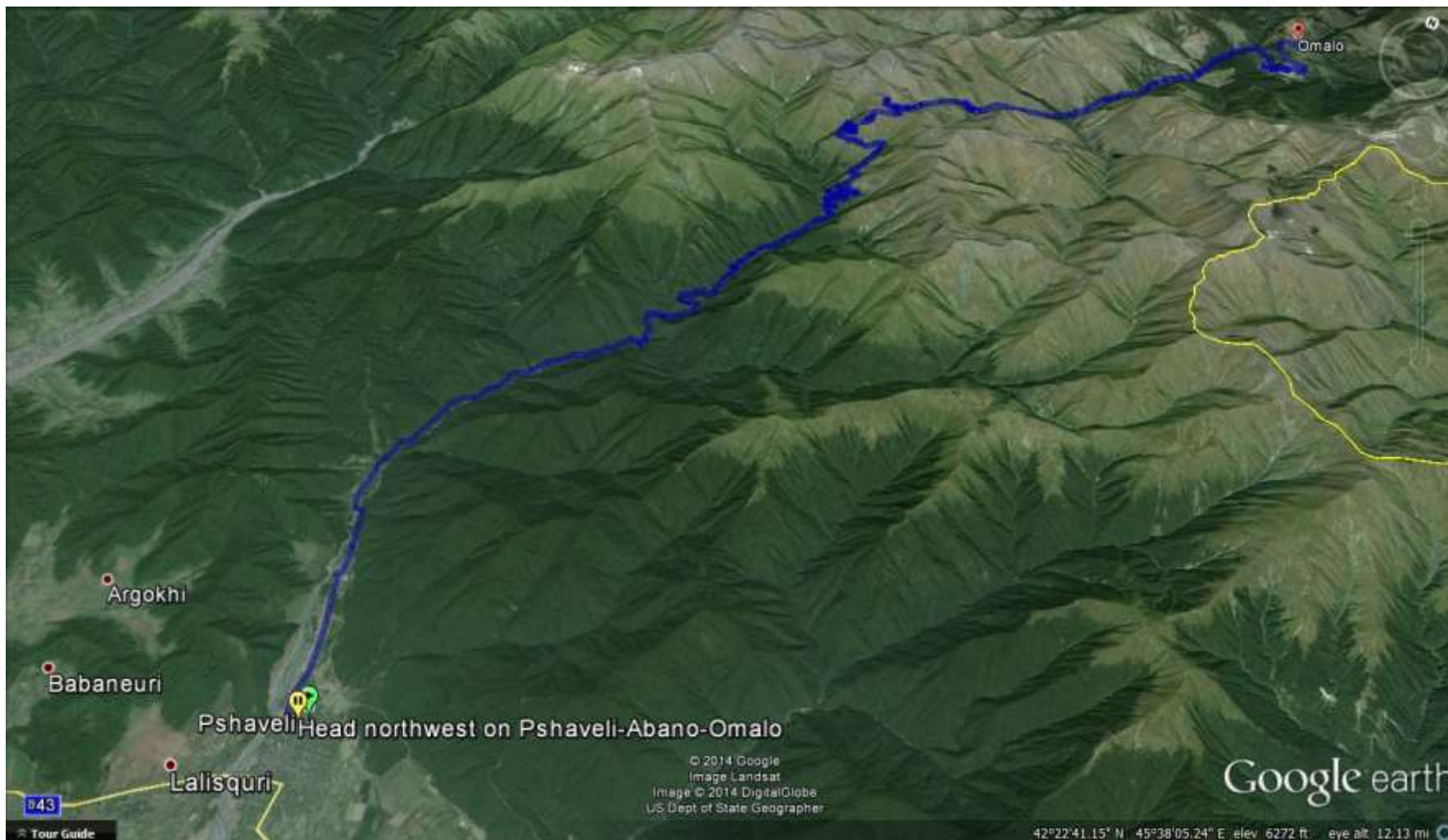
ქმედება	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი	როდის რა სიხშირით/ პერიოდულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შექმნა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მომწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით; ტრანსპორტირებისათვის განკუთვნილი დროისა მარშრუტების დაცვა.	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხების შეზღუდვა; ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია

<p>მიწის სამუშაოები</p>	<p>ამოღებული გრუნტის დროებითი დასაწყობება წინასწარ განსაზღვრულ და შეთანხმებულ ტერიტორიებზე;</p> <p>ამოღებული გრუნტის უკუჩაყრა და/ან განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ტერიტორიებზე;</p> <p>შემთხვევითი აღმოჩენების შემთხვევაში, სამუშაოების დაუყოვნებლივი შეწყვეტა, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ინფორმირება და სამუშაოების განახლება მხოლოდ სამინისტროსგან წერილობითი თანხმობის მიღების შემდეგ.</p>	<p>სამშენებლო ტერიტორია</p>	<p>ინსპექტირება</p>	<p>მიწის სამუშაოების მიმდინარეობის დროს</p>	<p>სამშენებლო და მისი მიმდებარე ტერიტორიის სამშენებლო ნარჩენებით დაბინძურების თავიდან აცილება</p> <p>ფიზიკური და კულტურული რესურსების დაზიანების და დაკარგვის თავიდან აცილება</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>
-------------------------	---	-----------------------------	---------------------	---	---	--------------------------------------

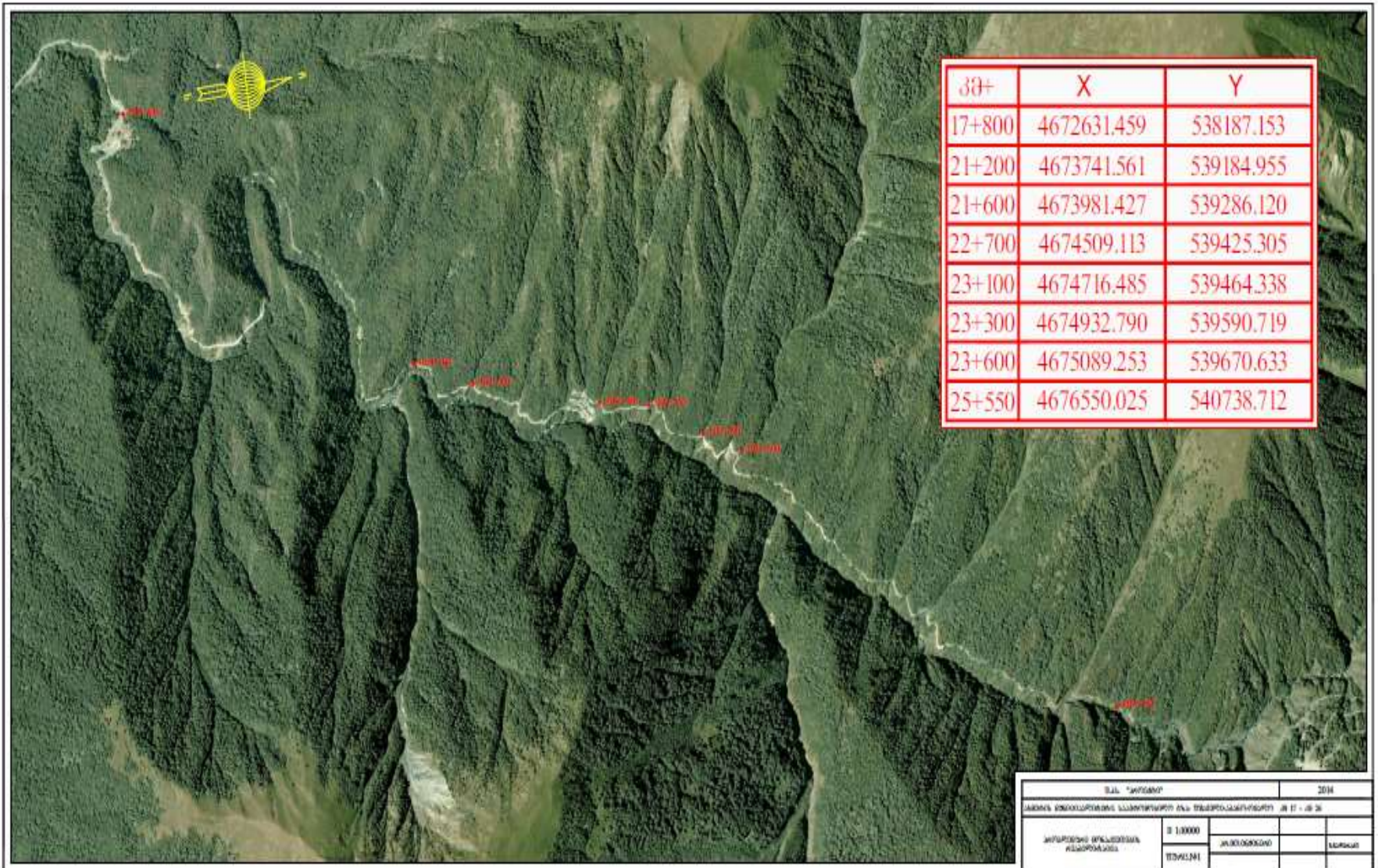
<p>ინერტული მასალების წყარო</p>	<p>მასალების შექმნა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია;</p> <p>სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტორის მიერ და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების დაყოფა ტერასებად, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება;</p> <p>მდინარეში ქვიშა-ხრემის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. დაუშვებელია მანქანების შესვლა წყლის ნაკადში.</p>	<p>ინერტული მასალის კარიერები</p>	<p>დოკუმენტებისა და სამუშაოების ინსპექტირება</p>	<p>ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში</p>	<p>ეროზიის შემცირება და ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადირების მინიმიზაცია;</p> <p>სედიმენტებით წყლის დაბინძურების, ასევე ჰიდრობიონტა საარსებო პირობების დარღვევის შემცირება.</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>
<p>სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა</p>	<p>სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში;</p> <p>ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.</p>	<p>სამშენებლო ტერიტორია;</p> <p>ნარჩენების განთავსების ტერიტორია</p>	<p>ინსპექტირება</p>	<p>პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პროტენზიების შემთხვევაში</p>	<p>სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>
<p>ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთა მიმოსვლის</p>	<p>ტრანსპორტის მოძრაობის გეგმის შემუშავება და სწორად განხორციელება (გზაზე სამუშაოების მიმდინარეობის, მოძრაობის შეფერხების ნიშნების დაყენება,</p>	<p>სამშენებლო და მიმდებარე ტერიტორიები</p>	<p>ინსპექტირება</p>	<p>სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში</p>	<p>სატრანსპორტო შემთხვევების თავიდან აცილება</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია</p>

შეზღუდვა	<p>მედროშეების მიერ მოძრაობის რეგულირება)</p> <p>სატრასპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება;</p> <p>სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.</p>					
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	<p>მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა;</p> <p>მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობასთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა</p>	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხიელებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	უბედური შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
საოპერაციო ფაზა						
რეზილიტირებული გზის მოვლა	<p>სიჩქარის შემზღუდავი ბარიერების და საგზაო ნიშნების მოვლა-შენარჩუნება;</p> <p>გზის შეკეთებითი სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ინერტული ნარჩენების განთავსება გამოყოფილ ნაგავსაყრელზე.</p>	რეზილიტირებული გზა	ინსპექტირება	მოვლა-შენარჩუნების სამუშაოების წარმოების დროს	საგზაო უბედური შემთხვევებისა და მოძრაობის შეფერხების თავიდან აცილება	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

დანართი 1 ფშაველი-აბანო-ომალოს საავტომობილო გზის მდებარეობა

დანართი 2. ს/გზის გეგმა პრობლემური მონაკვეთების პიკეტური მდებარეობით

დანართი 3- ფოტომასალა

